

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 156. — ŠTEV. 158.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 8, 1919. — TOREK, 8. JULIJA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

NEMIRI V ITALIJI

RIMSKI ANARHISTI SO HOTELI RAZSTRELITI VELIK DEL MESTA. — ZAROTA JE BILA PRAVOČASNO RAZKRITA. — PO VSEH VEČJIH MESTIH SE VRÈE NEMIRI. — V PALERMU SO OPLENILI TRGOVINE. — ULTIMATUM MILANSKEGA PREBIVALSTVA.

Rim, Italija, 7. julija. — (Poročilo Ass. Press.) — Oblasti so prišle na sled anarhističnih zarot, katere vmen je bil z bombami in drugimi eksplozivnimi snovi razstreliti velik del mesta.

Arciran je bilo šestnajst začetnikov in sicer štiri ure prej, predno so nameravali podati se na delo.

Skoraj istočasno se je trideset anarhistov podalo v avtomobilni na štiri milje oddaljeno trdnjavno Pratalata hoteč pregovoriti garnizijo, da bi se pridružila napadu na Rim.

Vojaki so streljali na anarhiste ter jih nekaj vjele. Ostali so pobegnili.

Kljub temu, da je bil napravljen mir v Florenci, so izbruhnili nemiri po raznih drugih italijanskih mestih. V Milani, Aleksandriji, Bresciji in Palermu se so vræle demonstracije proti visokim živilskim cenam in izkorisitevalem.

Ministrski predsednik Nitti je ponovno izjavil, da so vsi nemiri čisto ekonomskega, nikakor pa ne političnega značaja.

Italijanske socialistične organizacije so glasovalo za generalni štrajk, ki naj bo kot protest proti zavezniški intervenciji v Rusiji in na Ogrskem. Štrajk se bo vršil dne 20. in 21. julija.

Ljudska množica v Palermu je oplenila skoraj vse trgovine. Ko je mestna uprava poklicala vojaštvo na pomoč, so začeli ljudje nazdravljati vojakom ter klicati:

— Ne streljajte, fantje, mi nismo na fronti! Tukaj smo vsi bratje proti vampirom, ki nas hočejo izstradati.

Iz vseh mest, kjer so se vršili nemiri, prihajajo ista poročila. — Pred enim tednom se je zamoglo še vse kupiti, seveda za drag dejan, sedaj pa so vse trgovine zaprite, in človek si ne more ničesar nabaviti. Cele družine so že več dni brez najpotrebnnejše hrane.

V Genovi, kjer se je vršila vstaja povsem mirno, so ljudje dolžili cene živil, kontrolirajo, prodajajo ter šeitijo trgovce pred nastnosti.

Intervenirali so povsod, kjerkoli je hotela drah opleniti kako trgovino.

V Milani je sestavilo ljudstvo ultimatum, v katerem zahteva, naj se do torka znižajo cene.

V soboto je bil proglašen v Florenci generalni štrajk. Prefekt mesta Florence grof Olgiati je odstavljen. V to mesto je bil transferan tekom vojne iz Milana, ker ni mogel tam zeduti generalne stavke.

Kljub temu, da je v Florenci velika ameriška kolonija, se Amerikanec in njihovi lastnini ničesar pripelje.

Nek ugledni italijanski državnik je rekel danes:

— Vladi je zapri v nekaterih slučajih eno oko, v nekaterih pa oba in sicer za toliko časa, da je začelo ljudstvo samo izvajati poslavce.

Ljudstvo je dobilo vso pomoč, ko je zadalo hud, toda pravičen udarec dobičkalovec. Da, ljudstvo naj kaznuje one, ki kopijočijo milijone potom izstradavanja celega prebivalstva, ki je več kot štiri leta dajalo vse, samo da doseže zmago.

Odgotovanje Breškovskeje Nastope francoskih

socijalistov

Stara mati ruske revolucije se poslavja od Amerike, ko se vrača na sraj v Rusijo.

Francoski socijalisti bodo protestirali. — Senatorji in poslanci pričakujejo popolno odobrenje.

Ruski informacijski urad v Združenih državah je včeraj objavil poslovilni pozdrav madame Breškovske, "starer matere" ruske revolucije, ki se nahaja na povratnem potovanju v svojo domovino.

— Pršala sem sem, — je izjavila, — da pojasnim, kako trpi Rusija, komaj opročena starega tiranstva, pod despotizmom ter okrutstjem tisočih kriminalcev, katere imenujejo boljševike. Prišla sem sem, da rečem, da ni le vojna z Nemčijo, temveč tudi anarhija vrgla Rusijo v peklo nereda, prelivanja krvi in uničevanja.

Vračam se v svojo trpečo, a še vedno ljubljeno in blagoslovljeno Rusijo z obljubo, da ne bo pozabljena, da ne bodo ostali njeni otroci brez vseh virov vzgoje, katero zasluži vsako človeško bitje.

POŠTNI IN DENARNI PRIMET Z NAŠO STARO DOMOVINO JE MEDAJ ZOPET POPOLNOMA ODPRT

Pošljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in se lanjam razmeroma primereno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake može baramo v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Po slednjih cenah pošljamo sedaj denar v staro domovino:

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zadnjem letniku:
Vlaja na vse leta \$1.00
Za pol leta \$0.50

100 kron ..... \$ 6.00   500 kron \$25.00

200 kron ..... \$12.00   1000 kron \$57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljeni napraviti še nič le eno po pisnem dogovoru.

Denar, kateri poslati je najboljje po Domestic Postal Money Order na po New York Bank Draft.

TUDKA FRANK SAMNER,

New York, N. Y.

3 največji slovenski časopisi
in v Zad

Jugoslovanski socijalni demokrati in državni proračuni

Govor Antona Kristana v belgrajskem narodnem predstavništvu dne 28. maja 1919.

Gospodje poslanci! Gospod finančni minister je popolnoma prav razločil stališče, ki ga imajo posamezne stranke zavzeti napram predloženemu zakonsku načrtu. Izjavil je, da je to vprašanje samo vprašanje zaupanja, poverjenja ali nepoverjenja.

To je čisto gotovo, da se pri potrebujočimi ene milijarde kron ne moremo več razpravljati in da se ne more vsega pregledati zlasti ne v štadiju, v kakršnem se nahajamo in pri tem razpoloženju gospodov poslancev, o katerem pričajo dovoj jasno prazne klopi te zbornice. Jasno je torej, da če se gre za eno milijardo, moremo vladiti izreči samo zaupanje ali nezaupanje.

Mi socialni demokrati delimo vsekakor stališče gospoda finančnega ministra. Stvar zaupanja je, da se dovoli vladiti ena milijarda za tri mesece. Mi tega zaupanja tej vladi ne moremo dati in moramo glasovati proti predloženemu zakonskemu predlogu, in sicer radi tega, ker smatramo sedanjeno vladilo za nesposobno, da bi reševala te velike naloge, ki jih ima, in da bi vestno upravljala ta kredit, ki ga od zbornice zahteva.

Ta zbornica in ta vlada sta precej čudni tvorbi. Vlada je koaličnska, ima za seboj 95 odstotkov poslancev, kar ona hoče, to dobi, — vse se ji prinese na krožniku, tako da ima naša vlada najkrasnejše stališče, ki ga je sploh kdaj kaka vlada imela.

Mi socialni demokrati kot zastopniki širokih ljudskih mas ne moremo kar na kratko brez kritike prehajati na dnevni red in moramo ob tej prilici, ko zahteva vlada od nas eno celo milijardo, na vsak način pogledati, kam gredo ti ljudski groši, kam gre ta denar, ki ga bomo krvavo plačevali v bodočih dneh.

Vlada je nesposobna.

Gospodje poslanci, mi smatramo to vladilo za nesposobno tako v čisto političnem kot v gospodarskem in socialno političnem oziru. Moja naloga bo, da te trditve dokazem. Prinesel bom nekoliko oris, da se uboge države, ki smo jo vsi tako želeli, in ki je našla tako vladilo, da ne razume svoje naloge in da jo bo, kakor vse kaže, pripeljala na rob propasti.

Gospodje, to nam dovolj jasno dokazuje stališče, ki ga je zavzela vlada ob prilikah predloga našega tovariša Vladimira Korača glede mobilizacije vojske in glede seставne 22-članskega odseka, ki naj prešteje vzroke, zakaj je danes še toliko vojakov pod robojem.

Ta vlada je od zbornice ob tej priliki enostavno zahtevala prehod na dnevni red; vi ste glasovali za to, ne da bi ponisili, kako ogromne posledice ima ta velika mobilizacija vojske za vse naše bodoče socialno in gospodarsko življenje. (Medkljici: Mi se nahajamo na Koroškem še v vojnem stanju!) Gospodje, tudi na to še pridemo.

Dalje je prešlo vladiti na dnevni red tudi glede predloga tovariša Vasa Kneževiča glede odprave cenzure, izvzemajočih onih stvari, ki zadajajo posebno vojaško operacijo. Vlada je dalje zahtevala, da se preide na dnevni red celo preko predloga tovariša Vladimira Korača glede svobodnega druževanja, glede svobode tiska in sploh glede omejitve vseh svobod v tej državi.

Že iz teh razlogov je jasno, da je v čisto političnem oziru vlada pokazala, da ne ume duha sedajega modernega časa in da stoji že vedno na stališču starih dni, ki se niso vzdržali pred zgodovino.

Gospodje, vladati, ki zahteva prehod na dnevni red preko vprašanj, ki so nujna, ki so življenska, taki vladati socialni demokratije ne morejo dati poverjenja.

Eno miljardo zahteva.
Vlada, oziroma finančni minister zahteva od nas, da dovolimo za mesece junij, julij in avgust 265.037.694 kron 75 vin. in 232.269.08 dinarjev 87 par.

Če računamo ta znesek v krovah in izračunamo krome po dananjem uradnem kurzu 1 dinar — 3 K, dobimo malenkostno sveto 961.927.521 K 36 vin., ki jo zahteva vlada od nas. Skratka reje 1 miljard! (Medkljici).

Gospodje, danes, ko smo navajeni na velike številke, par milijonov več ali manj, ne igra prav nobene vloge.

Kdo bo plačal?
Če pogledamo, kdo bo to vsto plačal, ne najdemo drugrega kritiča, kakor davkov. Obdavčili bomo našo posebno, tako da bo ubogi učitelj, ki ima pet rodbinskih članov, plačal 1750 — 1800 K davka na leto.

Gospodje, pri tem pa še niso končani nobene obresti vojnih nov in zasebeni anuiteti teh dolgov, ki veliko vprašajo, ki so vredni dodatne lige. Ta imen-

SLOVENSKA ZVEZA

Komfort za noge.

Ako so Vam recene noge ali so Vam potreba na ta način povzročajo občutne boljnine, ki jih in ustvarjajo slabljenje, tako nabrekajo noge v čevilih in rame povzročajo pri holi triptanje, ne cagajo. Dobite Pri Vašemu lekarju.

Severa's Foot Powder

(Severa's Prašek za noge) in komfort za Vaše noge bo zagotovil. To je prijeten prašek za noge. Malo posušega praška med prsti in na vrh podiplatil vsakej jutri in nekoliko v vsak čevile ali nogovico povzroči čudež. Cena 28 centi in 1 cekavka.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

mo vojsko. Za to vojsko je precej preskrbljeno. Oficirji so naprimero jih načrtovali, tako da ima naša vlada najkrasnejše stališče, ki ga je sploh kdaj kaka vlada imela.

Mi socialni demokrati kot zastopniki širokih ljudskih mas ne moremo kar na kratko brez kritike prehajati na dnevni red in moramo ob tej prilici, ko zahteva vlada od nas eno celo milijardo, na vsak način pogledati, kam gredo ti ljudski groši, kam gre ta denar, ki ga bomo krvavo plačevali v bodočih dneh.

Naš finančni položaj.

Finančni položaj naše države je precej žalosten. Krone, ki smo jo prinesli iz Avstroogrške, Bosne in Hercegovine v skupno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, pada vsak dan na vrednosti. Dinar se, kakor je to povedal eden predgovornik, tudi ne dviga, in tako nastane precej čudno vprašanje, in da jo bo, kakor vse kaže, pripeljala na rob propasti.

Gospodje, to nam dovolj jasno dokazuje stališče, ki ga je zavzela vlada ob prilikah predloga našega tovariša Vladimira Korača glede mobilizacije vojske in glede seставne 22-članskega odseka, ki naj prešteje vzroke, zakaj je danes še toliko vojakov pod robojem.

Ta vlada je od zbornice ob tej priliki enostavno zahtevala prehod na dnevni red; vi ste glasovali za to, ne da bi ponisili, kako ogromne posledice ima ta velika mobilizacija vojske za vse naše bodoče socialno in gospodarsko življenje. (Medkljici: Mi se nahajamo na Koroškem še v vojnem stanju!) Gospodje, tudi na to še pridemo.

Potrebno je, da se pripravimo na dnevni red, ker bog ne daj, da se kdo upal tukaj ziniti in da bi se rekla: gospodje, to je treba rešiti tako, da bo imela država nekaj stroškov manj. (Poslavec dr. Stanko Banić: Kaj pa Ko roško?)

Državne potrebe. Uradniške plače.
Potrebe države so ogromne. Državno uradništvo, ki ga potrebujemo, precej veliko zahteva povišanje plač. Državno uradništvo, kar s svojimi sedanjimi plačami ne more živeti.

Če pogledamo, kaj ti uradniki na mesec za svoje pošteno delo prejmejo, uvidimo, nujno potrebo, da se temu uradništvi mora pomagati, da se mu plače morejo, da zvišati. Kako naj živi recimo uradnik X. činovnega razreda, ki je zahteval od vojnega ministra, da nam razloži, kako je mogel v Banatu plačati over po 70 dinarjev za 100 kg, ko je vendar normalna ena 70 K za 100 kg ter je vsled tega država izgubila osem milijonov kron.

Gospodje, vladati, ki tako gospodari, ne moremo dati našega zaupanja, ker ga ne zasluzi. Če pride sodrug Korač s predlogom za de mobilizacijo, ki gre edino za tem, da bi se prihranilo kolikor mogoče milijonov kron, se preide enostavno na dnevni red, ker bog ne daj, da se kdo upal tukaj ziniti in da bi se rekla: gospodje, to je treba rešiti tako, da bo imela država nekaj stroškov manj. (Poslavec dr. Stanko Banić: Kaj pa Ko roško?)

Koroško!

Raje bodite tihi, ker ste vi za-

krivili tisto nesrečo. Če bi vi ne

napravili tiste neumnosti, ne bi

bi telega, kar je tam. Jaz sem že

rekel, da je treba napraviti preis-

kavo, in kaznovati tiste, ki so po-

vzočili na Koroškem ne samo,

da je ljudstvo neizmerno trpljelo,

da so Nemci pokradli miljone naše-

ga narodnega imetja, ampak tudi

da se je mobiliziralo osem letnikov,

kar bo zopet stalo miljone in miljone.

Ali mislite, da ne vem za kon-

ferenco na Jezerskem? Dobro-

vem, kdo je bil tam in tudi dobro-

vem, kdo je telefoniral, kdaj naj

se prične vstopiti.

Če pomislimo, da bi naš ubogi

uradnik, ki ima 1.200 krom plače

na leto in tri otroke, moral plačati

1800 krom davka na leto, si ne

moremo predstavljati, kako naj se

cela stvar uredi, da bo vse prav.

Ja pa se veliko vprašajo, ki jih

bo treba rešiti.

Učitelji.

Prehajam k vprašanju učiteljev. Vsi učitelji, ki naj bodo pravoni, ki ustvarjajo našo državo, ki naj bodo pioniri prepotrebne kulturnosti, se siromašno plačani in od države zahtevajo po vsej pravici izboljšanje svojih prejemkov.

Gospodje, pri tem pa še niso

zavzeli nobene obresti vojnih

nov in zasebeni anuiteti teh dol-

gov, ki veliko vprašajo, ki

so vredni dodatne lige. Ta imen-

Iz Mežiške doline!

Pred par dnevi je šla čez dolino vojska. Danes pa je vse tako mirno, kakor da bi ne bilo nices. Rudarji dela v rovih in v topilnici, deloma tudi pri cestni železnici. Uradništvo in pažniki so zbežali. Delavci vzdržujejo sami red in čakajo, da pride slovensko uradništvo. Živeža je v Mežiški in v Črni komaj za osem dni. Prevalje in Guštanj pa sta bolje založena. Tja so poslali Nemci precej živil, tudi takih, ki jih ni nikjer v izobilju, kakor riž in kavo. Riž so dajali po 16 K, kavo pa po 8 K. Vpeljali pa so tudi tukaj takoj s svojim prihodom karto. Iz dejstva, da so prihajali v Prevalje kupovat ljudje daleč od Celovec sem, se da sklepati, da so skrbeli za te obmejne kraje dobro, bolje kot je bilo v njihovih močeh. Pri čla ni narodnih svetov je res vse izropano. Človek se mora naravnos, čuditi, kako so v vsaku luknjo našli. Nobena stvar ni ostala nepoškodovana. Še električne žarnice so razbili. Razven teh slučajev pa so bila poročila o nemških grozodijskih, vsaj v kolikor se nanasajo na Mežiško dolino, pretirana. Kmečko prebilavstvo in rudarji se pod nemškim režimom niso dobro počutili. Rudarji so odpisali so druga Novaka v Ljubljano po navodila. V zmislu tamošnjih naročil so vplivali naši zaupniki na delavstvo, naj čaka mirno razvoja do godov. Vkljub temu zaupniki niso bili dobro zapisani. Da so poskusili prve dni internirati, a so jih na zahtevo delavstva zopet izpustili. Za Novakovoto potovanje je izvedela žandarmerija in ga je zato zasedla, ne da bi ga mogla dobiti. Za delavstvo je bil položaj zato takoj nevaren, ker se so uradniki, ki so ih prej zignalili, zoper vrnili in se skušali zato nad delavstvom maščevati. Bil je ravno skrajni čas, da se je preobrnilo. Naše zadružne trgovine so poslovana v redu naprej.

Nemški orožniki so se zelo trudili, da bi vzdržali red in mit. Vojaki pa so bili popolnoma nedisciplinirani. Njihovo obnašanje ljudem ni ostalo v prijetnem spominu, čeprav bo lep del grozitosti, ki so jih baje uganjali, le bajka in govorica. Dejstvo pa je, da so kradli vsevprek in da so napravili na primer v Prevaljah, ko so se navlekli sladkega vinea enkrat pravcati naskok na žandarmerijsko postajo. Naše vojaščo pri prodiranju v teh krajih ni proti nikomur sovražno nastopalo. Nemško uradništvo je zbežalo. Pri Piberški uniji, v premogovniku v Prevaljah in v jedrili v Guštanju so ostali delaci sami. Tisti, ki so zbežali, so se zlasti Srbov zelo bali in celo oni, ki so ostali, niso bili od vtisom teh govorov brez strahu. Zato se oso ēdili, da so šli Srb takoj mirno po cesti in skoro nikogar pogledali niso. Pod vtiskom tega se je prebilavstvo pomirilo. Zdaj gre vse za svojimi opravki in delavci delajo daleč, čeprav ni uradništva.

Za bližnjo bodočnost bo treba zastaviti vse sile, da se ne bo vsakega dencu inženjerta poslušalo in preganjalo ljudi, ki se jih ne sme preganjati. To velja posebno za Guštanj. Vse kar se da tamošnjim so drugom obljudibti pa je to, da bomo branili vso energijo vse, ki reflektirajo na našo pomoč in ki vsaj aktivno ne posegajo v meddržavne boje. Če je to naslovljeno predvsem na naslov enega ali dveh iz Guštanja odsotnih sodrugh — je kljub temu treba to izgovoriti, da si bomo o vsem na jasnom. Kdor prime za orožje, ta je vovjak in naj se ne čudi, ako ima opraviti potem z vojaki in mora nositi posledice sam.

mo, da se povzdigne ljudska šolstvo, da se povzdigne meščansko šolstvo, da vstanovimo strokovne šole, gimnazije, realne gimnazije, tehnične šole, gospodarske šole itd. — Gospodje, vsi smo prepričani, da manjka zlasti strokovnih ljudi na vseh poljih. Če hočemo razmaz naša države, da hočemo, da se naša država razvije, potrebujemo strokovno izobraženih ljudi, ki bodo skrbeli, da se razmene urede. Treba nam bo tehnikov, inženirjev, kar bo stato mnogo denarja. Tudi več univerz bo treba, kar zoper ne bo zaston.

Dalje. — Naše komunikacije ceste in pota so precej razdrapljene. Da se ne vredno potrebuje, da se razmene vse s tem, da se naša država razvije, potrebujemo strokovno izobraženih ljudi, ki bodo skrbeli, da se razmene urede. Treba nam bo treba to vprašanje ne samo na Hrvăškem, ampak tudi na Slovenskem, ampak tudi na drugih, skratka treba je spraviti železničarske plače v sklad s današnjo draginjo, da bo mogli železničarji živeti.

T

Meje Nemške Avstrije določene

V naštu mirovne pogodbe, ki so ga zastopniki Nemške Avstrije izredile zaveznike in asocirane sile, so meje Nemške Avstrije določene tako-le:

1. Proti Švici in kneževini Liechtenstein

ostane meja Nemške Avstrije neizpremenjena.

2. — Proti Italiji:

Od Reichen-Scheideka do Dreiherrnspitze ostane meja ista, kar so jo bili določili ob sklepu premirja, potem pa poteka drugače nego ob sklepanju premirja določena meja v sedmih okraju Silian med vasema Winnbach in Arnbach čez Dravo, tako da bi krajji Innichen, Sexten in Wierschach pripadli Italiji; zatem tvori mejo razvodje med Dravo po eni, sextemskim potokom, Plavo in Tagliamento po drugi strani do Ostrnika na Koroškem, potem pa razvodje med Zilico in Zilo, južno od Vrat stec meja preko Zilice do gore Peč (severno od kranjskih Rateč).

3. — S pridržkom,

ki v tem operatu ni jasno označen, se nadaljnja meja določa tako-le: Od vrha Peči na vzhod po koroški deželni meji do Kepe, potem proti severu do točke severovzhodno do Bejkata, nekako ob Zgornjih Vegljicah v občini Kostanje, nato vzhodno od meje med šestvidskim in celovškim okrajem približno ob Zabukovju v občini Ponfeld, potem ob tej meji proti vzhodu do Steinbruehkglo, nato proti severovzhodu do Krke, ker se meja velikovškega sodnega okraja loči od te reke, zatem meja velikovškega sodnega okraja v severovzhodni smeri do Kasparsteina pri Sv. Martinu v občini Ruda, nato v vzhodni smeri preko Labodnice severno od Labuda do Košenjaka v občini Kimperk.

4. — Proti srbo-hrvatsko-slovenski državi.

Od Košenjaka na vzhod ob Sv. Urbanu v občini Pernice, preko štajerske deželne meje, potem razvodje med Dravo in Čakavo, nato meja med mariborskim in lipniškim okrajem, ob tej meji do tje, kjer se ta meja pri Spiljal dotika Mure, zatem ob Muri navzdol do točke, ki se ima določiti pri Segovcah zahodno od Radgone, nadalje v severovzhodni smeri med vasmimi Obrajno in Dietzen po eni, Pridish in Faroce po drugi strani do avstrogrške meje med avstrijsko občino Karolya (Karlovava vas), potem v severni smeri ob avstrogrški meji do točke pri sv. Ani (občina Aigen, sodni okraj Fehring), ki se bo še pozneje določila in ki naj bo tvorila stikalische trojne meje: med Avstrijo, Ogrsko in Jugoslavijo.

5. — Proti Ogrski:

Od pravkar omenjene točke se sklada sedaj določena meja, določanje meje med Avstrijo in Ogrsko do točke, ležeče nekako 1 kilometre južnopadno od Požuna (Bratislave), potem pa poteka ob glavnem domovinskem rokavu do točke, ki leži 4 kilometre zapadno od požunskega (bratislavskoga) mesta in ki tvori stikalische trojne meje: med Avstrijo, Ogrsko in Čehoslovaško. Ta točka se še določi.

6. — S Čehoslovaško državo:

Od označene točke vzdolž plovne glavne struge Donave do izliva Morave, nato črta, ki se bo na desnem bregu Morave določila na tačnici, da ostane reka popolnoma na razpolaganje Čehoslovaške države in da ostane železniška zveza Dunaj-Suše Krut, Cahnov popolnoma v Avstriji do točke, ki se bo pod izlivom reke Dije pozneje določila; od tod poteka meja v zapadno-severozapadni smeri in preteže železniški progi Cahnov-Wilfersdorf in Cahnov Suche Krut nekako en kilometr južno od postaje Cahnov, tako da je Avstriji mogoče obe progi spojiti; potem severno od železniških prog Cahnov-Lava med Poisendorfom in Hernbaumgartnom do točke, kjer se železniška proga Lava-Crubačka spaja z moravsko-nižjeavstrijsko mejo; nato stará meja med Nižjeavstrijsko in Moravsko ter Nižjeavstrijski in Češko do točke, ki se nahaja približno 9 in pol kilometrov južnovzhodno od Nove Bistriče; od tod se nadaljuje meja ob črti, ki se bo še določila in ki poteka zapadno od Reidenreichsteina in Schremusa med mestoma Cmut in razcepom železniške proge Cmut-Budjevice ter Cmut-Wittingar; nato do točke, ležeče ob Lužnici približno pol drug km na emantskem železniškem mostom, potem vzdolž Lužnice do ovinka te reke, ki ga tvori približno 9 km severno od Weitre; nato črta, ki se bo še določila in ki poteka zapadno ter doseže približno pol drugi km vzhodno od Scheibna v občini Veliki Pertolec (Gross Perholz) češko deželno mejo ter se nadaljuje potem ob meji med Češko in Nižjeavstrijsko, med Češko in Gornje Avstrijskim do nemške državne meje.

Jugoslavija

Ofenziva na Koroškem.

LDU poroča dne 3. junija poluradno:

— Glasom Wiener Allgemeine Zeitung so zaradi grožčega napada jugoslovanskih čet oblasti zapustile Celovec. Mesto je pred padcem. — Po drugih dunajskih vesteh so vzbudile katastrofalno poročila s Koroškega veliko pozornost narodni skupščini. Profesor Angerer je izjavil, da se bo predal Celovec brez boja.

Deželna vlada je izdala že preverčajnijim navodilo za primer evakuacije mesta in sklenila, predati mesto brez odpora. Smatra se za ugodnejše, da zasedejo mesto srbske čete, kakor pa kranjski Slovenci. —

Nemško poročilo iz Celovca z dne 30. maja:

— Ponori se je slišal grom topov, ki pa je proti jutru ponehal. Ker so se oblasti pripravljale, da zapuste mesto, se je velikega dela prebivalstva polstalo razburjenje. Mnogo družin je v velikih skrbih zapustilo mesto in zhezovalo čez St. Vid. Jako mnogo Celovčanov je zhezovalo čez Gorenje Štajersko v Gradec. Jugoslovanske čete so dobile znatna ojačanja. Vse to se priobči brez pojasnila.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 3. junija poluradno: — Naše prodiranje se razvija uspešno. Zavzeli smo St. Pavel in St. Jurij. Sovražnik se umika v neretu. Naši letali so s strojničami obstrejali umikajoče se sovražno kolono, sestavljeni iz pehotne, topoviške in avtomobilov in ji prizadejali večne izgube.

Potujejo se vesti, da je pri sovražniku vsled stalnih porazov nastopila panika. Eden naših oddelkov je vzel tri častuine in 91 moč, zaplenil 1. gorški top, 15 strojnic, 450 pušk ter mnogo streliva za kablice in gorske topove. Nemci so zaprosili za premirje in poslali delegacijo štirih članov in sicer konzulja v nemškoavstrijskem zunanjem ministru Makku Hoffingerju, ritmojstra dr. Jakoba Reitmeira, generalštajbnega podpolkovnika Knaua in majorja Jožeta Haisera. Ukazano je, da se ta delegacija propusti skozi naše prestranic. V najkrajšem času se bodo stavili te delegaciji naši pogojji za ustavitev sovražnosti.

Za ugraditev bolgarskega gledališča.

Bograd, 2. junija. — V zakonskem nečrtu finančnega ministra je predloženo, da more finančni minister sporazume z ministrom za pravne odobritvi veljejo javne bolgarskega gledališča preko kredita, določenega v proračunu, za ustavitev načrte in koncesijo gledališča. Gledališča poskrbi za določeno vrednost, ki ustavlja.

Barantanje za Reko

(Nadaljevanje z 1. strani.)

zasedli mesto hrvaški vojaki, najboljši v avstro-ogrski državi, je Reka v znamenje protesta oživela. Narodni svet, ki je izdal dne 30. oktobra naslednjo proklamacijo, še predno je kdo vedel, da se je pričela zmagoslavna bitka, ko so avstrijski vojaki bežali pred Italijani, ki so strelijali na nje kot na zajetce. Italijani pa so zmagali le radi obljub, katere so dali italijanski diplomati avstrijskim vojakom slovenske narodnosti, saj veste, Signor Ovsenjak?

Italijanski narodni svet na Reki, zbran danes na polni seji, izjavlja v imenu pravice, katera ima narod ter prostost, da naj dobi Reka, ki je bila določena "corpus separatum", proti italijanski občini, pravico samodoločbe. Na tem temelju proglaša Narodni svet na Reki združenje Reke z materjo Italijo.

Italijanski Narodni svet na Reki smatra za začasno stanje stvari, kot je bilo uveljavljeno dne 29. oktobra 1918 ter stavlja svoje pravice pod varstvo Amerike, mater protostoti in splošne demokracije. Pričakuje priznanje te pravice od strani mirovne konference.

Dejstvo, da se je obrnila Reka na Ameriko, dokazuje, kako globoko je bilo prevzeto prebivalstvo Reke od principijev predsednika Wilsona. Italijansko prebivalstvo Reke, ki predstavlja pretežno večino, ima neoporečno pravico, da določi, če se hoče priklipiti Italiji in mirovna konferenca ne more drugega kot odobriti ta sklep.

Predsednik Wilson (ki je prekinil slavnega samozvanega predstavnika Reke): — Mirovna konferenca ni še odločila, če bo pripadalo to ozemlju Italiji in vsled tega ne more govoriti o teritorialni pravosti.

(Ovsenjak ali Ossoinack): — Ze to me veseli slišati to izjavo, kajti tudi moje mnenje je, da naj služi Reka celemu zaledju in to je eden številnih vzrokov, zakaj naj bo italijanska. Italija bo imela intereš na tem, da služi nepristransko Jugoslaviju, Ogrski ter celemu zaledju. (Lepa hvala, Signor Ovsenjak).

Predsednik Wilson: — Reka bi moral biti prosto mesto, kajti na ta način bi bila gotovo odprta celemu zaledju.

Signor Ossoinack: — Vem, da obstaja želja, naj postane Reka prosto mesto v namenu, da začamči ekonomske interese celega zaledja, a ravno iz istega vzroka ni potrebno, da bi bila Reka prosto mesto. Iste uspehe je mogoče dosegeti potom prostega pristanišča. Razventega pa bi prosto mesto ne moglo vzdružiti same sebe. (Včeraj smo čitali o krušnih kraljih in sovjetih v Florenci in drugod. Mi vidimo sedaj, da posluje Reka kot neodvisno mesto z milijoni deficita. Kdo bi pa načelo vložil denar, ki je potreben za razvoj pristanišča?)

Predsednik Wilson (ki je prekinil vročkrvena sira Wilsona): — Prizadete dežele v zaledju bodo nosile stroške ter stavile na razpolago potreben kapital.

Ossoinack: — To pomeni, da bo Reka odvisna od dežele, pri kateri bo najbolj zadolžena in kake vrste prosto mesto bi bilo to? Tak sklep bi napravil Reko za jabolko spora med Italijo in Jugoslavijo ter dovedel do ostrih naravnostnih bojev celo med prebivalstvom Reke samimi.

Predsednik Wilson: — Vi mame, naj pripada Reka v politični smislu Italiji in sicer kot prosto mesto pristanišče. V takem slučaju pa bi Jugoslaviji ne bilo dobro sprejeti na Reki.

Orlando: — Oh tej točki vas moram spomniti na narodnostna jamstva, katera sem vam ponudil nekoc, ko ste bili tako prijazni ter izjavili, da so Italijani takoj vitezki narod, da ni treba nikakih jamstev. Sedaj obnavljati svojo ponudbo ter sem pripravljen da je napravil Reko za jabolko spora med Italijo in Jugoslavijo ter dovedel do ostrih naravnostnih bojev celo med prebivalstvom Reke samimi.

Povsem primerno je, da je treba zagotoviti ekonomske prednosti zaledju (da bi ga Italijani mogoči tem laje izrabljati) in v dokaz, kako trdno je prepričana Reka o tem, želja izjaviti, da hoče postati Reka prosto pristanišče, kar pomeni polne ekonomske prednosti za zaledje.

Veliki gozdovi, mineralna in poljedelstva bogastva Jugoslavije, vse to leži v središču to dežele in valed tega gravitira celo država proti južnim pristaniščem.

Bograd, 2. junija. — Zaradi vojne prekinitve dela za zgradbo Savskega nabreja se bodo nadaljevale še v tekotem letu. Nabrej je bilo uradilo z malimi izpostavljenimi na vodno načrtu.

ja Ovsenjaka s predsednikom Wilsonom pa je najboljši dokaz, da kake mere zasplojenosti se je moralna, dvigniti Italijanska javnost, da je sploh pustila v Pariz tako, pustolovem ter mu celo pripomogla do pogovora z ameriškim predsednikom. (Potriga ga je Turka, — se glasi star pogovor, ki je veljavjen tudi v sedanjem slučaju.)

Nekaj o Ciru Velikem

Frič je svoje življenje pod smrtno obdrobo. Njegov star oče, kralj Astiages iz Medije, se je namreč bal, da bi bil mladenc v stanu strmolavit, ga ter ju vsled tega izročil Ciru nekemu plemenitašu z naročilom, naj ga ubije. Ta plemenitaš, po imenu Harpagus, pa je bil preveč mehkočutan ter ni hotel ubiti otroka, katerega je dal na skrivnem dobrovojni. Ko je Astiages zvedel za to, je dal za kazeno umoriti edinega sina Harpaga. Mlademu Ciru pa je podaril življenje ter ga poslal v Perzijo.

Harpag je odšel v Perzijo z otrokom vred. Sreč starega moža je bilo zlomljeno valed smerti edinega sina in tako je sklenil uporabiti Ciru kot orodje osveti nad Astiagom.

Perzija je bila v onem času polpopna odvisna od Medije. Stari Harpagus je večil v glavo Ciru misel, da mora na vsak način postati vladar Perzije. Povedal mu je tudi, na kak način je mogoče storiti to.

Oba zarotnika sta torej vpravili veliko ustajo. Perzije proti sovraženim Medijcem. Cir je postavil na celo ustaše armade. Bila pa je to njegova prva prilika, da se osveti.

Astiag je na čelu mogočne mediske armade odhitel v Perzijo, da zaduži ustajo ter porazi tako Ciria kot Harpaga. Nobenega teh svojih namenov pa ni bil v stanu izpolnit. Vsled nekega trika, katerega je zasnoval Harpag, je bil izdan večji del medijske armade v roke Perzijev.

Cir je načelno mogočne mediske armade odhitel v Perzijo. Te zaduži ustajo ter porazi tako Ciria kot Harpaga. Nobenega teh svojih namenov pa ni bil v stanu izpolnit. Vsled nekega trika, katerega je zasnoval Harpag, je bil izdan večji del medijske armade v roke Perzijev. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. S tem je z enim samim zamahom oprostil Perzijo medijskega jarma ter se proglasil kraljem Perzije.

Cir je načelno mogočne mediske armade odhitel v Perzijo. Medje in ti prvočink v Perzijo in sovjetih v Florenci in drugod. Mi vidimo sedaj, da posluje Reka kot neodvisno mesto z milijoni deficita. Kdo bi pa načelo vložil denar, ki je potreben za razvoj pristanišča?

Predsednik Wilson (ki je prekinil vročkrvena sira Wilsona): — Prizadete dežele v zaledju bodo nosile stroške ter stavile na razpolago potreben kapital.

Ossoinack: — To pomeni, da bo Reka odvisna od dežele, pri kateri bo najbolj zadolžena in kake vrste prosto mesto bi bilo to? Tak sklep bi napravil Reko za jabolko spora med Italijo in Jugoslavijo ter dovedel do ostrih naravnostnih bojev celo med prebivalstvom Reke samimi.

Predsednik Wilson: — Vi mame, naj pripada Reka v politični smislu Italiji in sicer kot prosto mesto pristanišče. V takem slučaju pa bi Cir je dovolj dobro sprejeti na Reki.

Orlando: — Oh tej točki vas moram spomniti na narodnostna jamstva, katera sem vam ponudil nekoc, ko ste bili tako prijazni ter izjavili, da so Italijani takoj vitezki narod, da ni treba nikakih jamstev. Sedaj obnavljati svojo ponudbo ter se polstati njegovega kraljestva.

Liški kralj je odkorakal v Perzijo, da predno so bili ostali veznički pripravljeni. Ime mu je bilo Krez in to ime je postal poznate slavne kot znamenje bogastva. Krez pa je bil boljši nabiralec bogastva kot pa generat. V eni sami kampanji ga je Cir posporil ter se polstal njegovega kraljestva.

Cir je načelno mogočne mediske armade odhitel v Perzijo. Te zaduži ustajo ter porazi tako Ciria kot Harpaga. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga.

Kralj Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga.

To je bil neprimerno konč moč, ki si je po pravici nadel načelni kralj. Cir je načelno mogočne mediske armade ter ujel Astiaga. Cir je načelno mogo

STRAHOVALCI DVEH KRON

ZGODOVINSKA POVEST.
SPISAL FRANJO LIPIC

(Nadaljevanje.)

Piali paša in Asunta sta se med tem na dnebu domenila o vsem, kar je Asunta doživela od dneva, ko se je ločila od admirala. Od tega je Asunta priznala turškega admiralja svojo ljubezen do vrha, ter mu razložila, da se je prebolela za eigenko, prav zato, da bi rešila Krzana.

Piali paša je poslušal Asunto z velikim zanimaljem, zlasti ko mu je Asunta pripovedovala o prički dekle Mari ter o njenem mrtviličnem fantaziranju.

— Tu žalaj, je rekla Asunta, ko je končala svoje pripovedovanje, svetujte mi, kaj naj storim.

Piali paša je zunaj z glavo.

Težko je, vam kaj svetovati, ko ne ve mihče, kaj se je pravzaprav zgodilo. Toda poskušti, da kaj izvem. Ostanite za se, daj pri meni. Vrnem se pred Famagusto in odpisom posebno žaljivo, da obvesti prijatelja Desantija, da sem vas srečno našel.

Desantil! Asunta je vsa razburjena planu pokone. Mar ve, kaj je Desantil?

Gotovo da, vem, je smehlja, je edgovoril Piali paša. Več te, dno je švigel okrog Cipra. V vsakem pristazu je povpraševal po vas, a nikjer mu niso vedeli nicensar povest. Zdaj misli, da ste se prijavili na Famagusto. Mesto bo v kratkih dneh v naših rokah.

Ta pojasnila so povzročila vojvodinja Asunti novih skrb. Kaj bo s Krzonom, če zavzemajo Turki Famagusto? Divji vojaki v svoji pugovalski bresnosti pač ne bedo delali razločkov in bodo vse poklali ter pomordili, kar jima pride pod meč, in v tem slučaju bi tudi nemočni admiral Piali ne mogel učesar pomoci.

In kaj se zgodi potem, ko pade Famagusti? Nastane li na tem otoku mir?

Kaj se! je vzhlikal Piali paša. Ne pozabite, vojvodinja, da sem Turek in poklican, razširjati z mejem Mohamedovo, vero.

Cim zasveti nad Famagusto pljujeme, da v tem slučaju bi tudi nemočni admiral Piali ne mogel učesar pomoci.

Piali paša je od ujetih begunov in begunk izvedel samo to, da pravljajo piratje velikanski napad na turško armado s kopnega in z morja v nameen, da o svobode Famagusto. Ženske, ki so bile gostobesednje od moških, so izdale vse, kar so vedele o pripravah kralja Gjačića za ta napad. Mnogo sicer ni bilo, toda dovolj, da se je mogel Piali paša orientirati. Spoznal je, da preti največja nevarnost njegovemu brodovju, kajti, da Gjačić na otoku samem ne bo mogel dobiti poslovno mnogo ljudi, to je bilo po izpovedi ujetnikov brez dvoma, a z nekaj tisoč možni bi proti velikanski turški armadi ne mogel opraviti dost.

Napada piratov se Piali paša ni kolovo kako bil. Toda prejel je bil poročilo vohunov iz samih Benetk, ki so ga prav v onih dneh močno vzemirjala. Vojni minister Zeni je bil s svojo spremnostjo, in energijo dosegel kратkem casu velik uspeh. Ustvaril je bil skrivnostno novo brodovje, s katerim je hotel iti Famagusti na pomoc in sklenil je bil s različnimi državnimi zvezami ter si zagotovil njihovo pomoč. Piali paša je sedil po dobljenih poročilih, da utrgne priti to mogočno brodovje že v kratek čas v grško morje, a že se združi s pirati, potem je vedel, da tej velikanski sili ne bo mogel kljubovati.

Famagusta mora pasti, preden pride beneško brodovje, to je bilo zdaj, ko je bil zadost obvešen s Gjačićevim namehom, njevno prepričanje in tudi njegov trdn slapek, in tega istega prepričanja je bil tudi Mustafa paša.

Se tisti dan se je Piali paša vrnil s svojimi ladjami pred Famagusto, kjer je bio zbrano turško brodovje. Pejal je s seboj vse ujetnike in tudi vojvodino Asunto, kateri je obljubil, da gredo v kratkih sklep, in tega istega prepričanja je bil tudi Mustafa paša.

V tisti noči je naenkrat začela strahovito pokanje od Famaguste. Streljalo je dasti močnejše kakor topovi. Prestraničen je poliheta na krov gladi, kaj da je, in Piali paša ji je rad pojasnil.

Naši iznadi se je posrečilo najti podzemski rov, ki vodi iz nekega vojnega krova, kjer je bilo sironašno delje, kdo vodil, v turški talov in prosilo, da bi jo peljali pred Mustafom pašo. Temu je razodelo, da vodi skrivnostno rov v mestu. Naši so zavzeli je Krzana.

Enega teh piratov pošljem v Famagusto, je rekel Piali paša. Ponosil ga popelje celo v pristan. Tam bo skočil v morje in splaval obreže. Rekel bo, da je utekel z moje ladjice. Čez dva dni mora priplavil nazaj in povedati, kaj je s Krzonom.

— In ne ga ne bo!

— Prude. Ce ga ne bo, plačali bodo vse možniki njegovo izdajstvo s vrtanjem. To mu povem vnu-

čen, možniki je bil prileten in v temi vrtanjem. To

kot voluh v Famagusto. Kajti domneval je, da mož ne bo žene in otrok prepustil gotovi smrti, kajti ter mu je Asunta doživela od dneva, ko se je ločila od admirala. Od tega je Asunta priznala turškega admirala svojo ljubezen do vrha, ter mu razložila, da se je prebolela za eigenko, prav zato, da bi rešila Krzana.

Piali paša je poslušal Asunto z velikim zanimaljem, zlasti ko mu je Asunta pripovedovala o prički dekle Mari ter o njenem mrtviličnem fantaziranju.

— Tu žalaj, je rekla Asunta, ko je končala svoje pripovedovanje, svetujte mi, kaj naj storim.

Piali paša je zunaj z glavo.

Težko je, vam kaj svetovati,

ko ne ve mihče, kaj se je pravzaprav zgodilo. Toda poskušti, da kaj izvem. Ostanite za se, daj pri meni. Vrnem se pred Famagusto in odpisom posebno žaljivo, da obvesti prijatelja Desantija, da sem vas srečno našel.

Desantil! Asunta je vsa razburjena planu pokone. Mar ve, kaj je Desantil?

Gotovo da, vem, je smehlja, je edgovoril Piali paša. Več te, dno je švigel okrog Cipra. V vsakem pristazu je povpraševal po vas, a nikjer mu niso vedeli nicensar povest. Zdaj misli, da ste se prijavili na Nikozije ponosrečili.

— In kje je Desantil zdaj?

Na malem otočcu nedaleč od Cipra. Tam čaka na kako vse vam, kajti obljubil, sem mu, da bom pripovedoval po vas Izpolni sem tudi svojo obljubo, a vse more poizvedovanje je bilo brez nepsa. Ah, to bo Desantil vesel!

— In kaj se zgodi potem, ko padne Famagusti? Nastane li na tem otoku mir?

— Kaj se! je vzhlikal Piali paša. Ne pozabite, vojvodinja, da sem Turek in poklican, razširjati z mejem Mohamedovo, vero.

Cim zasveti nad Famagusto pljujeme, da v tem slučaju bi tudi nemočni admiral Piali ne mogel učesar pomoci.

Slutnja vojvodinja Asunte je bila utemeljena. Res je bila Mara, ki je pokazala Turkom pot v mestu Famagusto. Dan po odhodu vojvodinje Asunte je minila mrtvica in dekle je povedala grajskim ljudem, po kaj je prišlo, da se takoj odpravilo domov.

Turki smo umrili bizantinski ve-

starstvo in zdaj je ta ista usoda namenjena beneški republike.

Ko likor bo mogoče spraviti na ladjo vojašta, toliko ga popeljem s seboj.

Najprej postane Balnacijana. Podli bomo beneške palace v kristjanške cerkve. Slavno življanje na Barbičevu kulu užem, jaz sam. Devet mesecov se že zamenjam.

Gotovo da, vendar poplačati.

Plaho je zrla Asunta na pošo. Poznala ga je samo kot dobrega človeka zdaj pa je videla, da je v svojem sru ravno tako divji in fanatičen, kakor vsi drugi Turki.

Obšel jo je strah pred tem možem in srno je zelela, da bi že vedela, kaj je s Krzonom in da bi že prišel zvesti Desantiju.

Mučeno je bilo Asuntu prehiva-

vanje na turški ladji. Mudila se je, kajlikor je bilo močno v svoji kajuti, vendar je nehotje zapazila, da se delajo posebne priprave.

Nadajo se je pripeljal Mustafa paša ter imel s Piali pašem dolga posvetovanja. Asunta je imela kralja priliko slišati, da se Benečanom v Famagusti slabogodi, ker nimajo več ne živil, ne smodnika.

Sponnula se je, kako dolgo časa je Krzana prekršljival mestu živil, ljudi ter smodnika.

Če so Benečani res kaj storili Krzana, je to je zasluženo kaže-

na njihovo početje si je napisala Asunta, dasi je sicer soču-

stovala z obleganci.

V tisti noči je naenkrat začela strahovito pokanje od Famaguste.

Streljalo je dasti močnejše kakor

topovi. Prestraničen je poliheta na krov gladi, kaj da je, in Piali paša je rad pojasnil.

Naši iznadi se je posrečilo najti podzemski rov, ki vodi iz nekega vojnega krova, kjer je bilo sironašno delje, kdo vodil, v turški talov in prosilo,

da bi jo peljali pred Mustafom pašo.

Temu je razodelo, da vodi skri-

nostno rov v mestu. Naši so zavzeli

je Krzana.

(Prilegla)

Zdravilo za vse muscularne bolezni je
Pain-Expeller
nepreklicivo.
Pasta na žark
SIDRO.

Po vsej lekarstvu
po 25c in 50c ali pa
po 1.00 in 2.00.

F. A. BUCHTER & CO.
205-207 Broadway, New York.

ROZAKL-NARODAJTE SE NA
"GRAD-NARODA", NAJVZLETI
SLOVENIJE IN DEJAVNIK V ZDA
NAJVIŠI

Do dneva je

Proskrbni Potni Lisi Pašoš

Naši so zavzeli

je Krzana.

Naši so zavzeli

